

Til: Universitetsstyret
Fra: Universitetsdirektøren

Sakstype: Informasjonssak
Møtesaksnr: I-sak 23-2023
Møtenr: 5/2023
Møtedato: 6. september 2023
Notatdato: 18. august 2023
Arkivsaksnr:
Saksansvarlig: John Skogen
Saksbehandler: Leif Johnny Johannessen

Vikingtidsmuseet – håndtering av opsjoner i det nedskalerte prosjektet

Hovedproblemstillinger i saken

Hensikten med dette notatet er å beskrive de reduserte kvalitetene og funksjonene knyttet til det nedskalerte investeringsprosjektet Vikingtidsmuseet.

Det gis en kortfattet fremstilling av hva som er tatt ut fra prosjektet, men som fortsatt kan utløses som opsjoner. Hvilke opsjoner UiO anbefaler at gjennomføres enten med egen eller eksterne midler, og hvordan universitetsdirektøren foreslår eventuelle utløsninger av opsjoner finansiert.

Konsekvenser for økonomi, bemanning og lokaliteter

Saken innebærer ikke nye disponeringer ut over midlene allerede avsatt i dag. Universitetsdirektøren vil legge frem egne saker for styret ved behov for disponering av midler til utløsning av større opsjoner i prosjektperioden.

Arne Benjaminsen
Universitetsdirektør

John Skogen
Eiendomsdirektør

Vedlegg

Fremleggsnotat Vikingtidsmuseet – håndtering av opsjoner i det nedskalerte prosjektet

Fremleggsnotat

Fra: Universitetsdirektøren
Til: Universitetsstyret

Møtesaksnr: I-sak 23-2023
Møtedato: 6. september 2023
Notatdato: 18. august
Arkivsaksnr:

Saksbehandler: Leif Johnny
Johannessen

Vikingtidsmuseet – håndtering av opsjoner i det nedskalerte prosjektet

Det ble i 2020 gitt startbevilgning til rehabilitering og utbygging av dagens Vikingskipshus til et nytt Vikingtidsmuseum (VTM). Det prosjektutløsende behovet var å etablere forsvarlige bygningsmessige forhold for å sikre den unike vikingtidssamlingen som forvaltes av UiO ved Kulturhistorisk museum (KHM).

Det ble 2021 klart at den opprinnelige kostnadsrammen på 2 237 mnok ikke var tilstrekkelig for å gjennomføre det opprinnelige prosjektet. Før sommeren 2022 konkluderte regjeringen med at et nedskalert alternativ (VTM2) skal legges til grunn for det videre arbeidet. Regjeringen begrunnet nedskaleringen med et behov for å holde kostnadene under kontroll og unngå ytterligere forsinkelser for flytting av samlingene til et nytt bygg. Regjeringen varslet i nysalderingen høsten 2022 (Prop. 21S 2022-2023) en ny kostnadsramme på 3 770 mnok.

De tiltakene som ble tatt ut av prosjektet er samlet i en liste over opsjoner som prosjekteier (Kunnskapsdepartementet) legger til grunn at kan gjennomføres med ekstern finansiering. Det vil si at UiO enten må finansiere selv, eller finne samarbeidspartnere som kan bidra med midler til realisering av de opprinnelige funksjonene og kvalitetene.

VTM2 har samme planløsning som VTM1, men i VTM2 er enkelte kvaliteter og funksjoner i publikumsområder redusert eller tatt ut i sin helhet. Det nye tilbygget som skal sikre forsvarlige forhold for skip og samlinger, blir oppført i hovedsak som i opprinnelig løsning. Utstillingsarealene blir også i hovedsak ferdigstilt.

Arealer med funksjoner som ikke er sentrale for å sikre samlingen er tatt ut av prosjektet og blir kun ferdigstilt som råbygg. Dette omfatter enkelte arealer for laboratorier, gjenstandsbehandling og verksteder, særutstilling, opplevelsesrom og kino, mottaksarealer for skoleklasser, kontorarealer for administrativt ansatte og forskere, auditorium og restaurantlokalene.

I eksisterende bygg skal prosjektet kun gjennomføre nødvendig teknisk oppgradering slik at det kan fungere sammen med nybygget. Øvrig rehabilitering av det fredete Vikingskipshuset er tatt ut. Utomhus er kvalitetene på formidlingsarealene redusert, både i indre gårdsrom og i parkområdet.

De funksjonene som er tatt ut, vil i noen grad svekke publikumsopplevelsen, forskningsaktiviteten og UiOs inntjeningsmulighet sammenlignet med det opprinnelige prosjektet. Statsbygg og UiO er imidlertid enige om at VTM2 overleveres i en slik stand at anlegget umiddelbart kan tas i bruk for fullverdig museumsdrift, uten at det kreves utløsning av opsjoner.

Statsbyggs opprinnelige vurdering av besparelsene knyttet til opsjonene var ca. 250 mnok, Basert på foreløpige prisestimer fra Statsbygg og entreprenøren AF Gruppen ASA på utløsning av enkelte av opsjonene, er det grunn til å tro at totalkostnaden for å utløse nødvendige opsjoner blir på over 500 mnok. Det er stor risiko knyttet til endelige priser på opsjonene. Entreprenør øker prisene på endringer etter at

UNIVERSITETET I OSLO

gjennomføringskontrakten for avtalte arbeider er signert. Videre hadde Statsbygg trukket ut sine gjennomføringskostnader i fremstillingen av opsjonskostnadene. Det er avklart med prosjekteier at disse kostnadene må medtas ved utløsning av opsjonen.

KHM og Eiendomsavdelingen (EA) har gjennomgått listen av de over 50 opsjonene som er tatt ut, og valgt bort ca. 20 opsjoner som det ikke er aktuelt å gjennomføre. Av de resterende ca. 30 opsjonene må en del bestilles tidlig i prosjektet for å kunne gjennomføres på en fornuftig og forsvarlig måte i forhold til samlingens sikkerhet, mens andre kan avvente slutten av prosjektfasen eller gjennomføres etter at Statsbygg har avsluttet sitt arbeid.

Den kostnadmessige størrelsen på de enkelte opsjonene spenner fra ca. 300.000 kr til over flere millioner kr for tiltak knyttet til særlig rehabilitering av eksisterende bygg og etablering av sentrale funksjoner som restaurant med produksjonskjøkken, gjenstandsbehandling og forskningsarealer, særutstilling og skoleområder.

Statsbygg og UiO har sammen utarbeidet en veileder for håndtering av prising og bestilling av opsjoner, som KD har gitt sin tilslutning til. Denne beskriver utarbeidelse av prising, risikovurdering og godkjennelsesprosedyre fra prosjekteier KD.

KHM er godt i gang med arbeidet for å finne eksterne samarbeidspartnere for realisering av arealer knyttet til utstillinger og mottak av skoleklasser. Universitetsledelsen vil også arbeide for å skaffe ekstern finansiering. Mindre tiltak kan dekkes innenfor eksisterende rammer. Universitetsdirektøren vil komme tilbake til styret ved eventuelle behov for disponering av midler til utløsning av større opsjoner som er viktig for å sikre nødvendige funksjonalitet i det fremtidige Vikingtidsmuseet.

Arne Benjaminsen
Universitetsdirektør

John Skogen
Eiendomsdirektør